

Gemeenteraad Rotterdam
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Datum: 30 oktober 2019
Onderwerp: Afdoeningsvoorstel motie natuurinclusief bouwen (17bb9490)
Kenmerk: SL 500/19.024

Geachte raadsleden,

Op 20 november aanstaande spreekt u in uw commissievergadering over het afdoeningsvoorstel van de motie natuurinclusief bouwen (17bb9490)). Hierbij willen wij u graag een aantal aandachtspunten meegeven ten behoeve van deze vergadering.

Belang natuurinclusief bouwen

Natuur beperkt zich niet tot de beschermde natuurgebieden. Ook daarbuiten komen in het wild levende soorten dieren en planten voor. Met nog geen 7% van het oppervlak van Zuid-Holland aan beschermd natuurgebied, is het overige gebied zelfs van essentieel belang voor het behoud en herstel van duurzame populaties van veel soorten. Dit overige gebied betreft niet alleen het agrarisch gebied, maar juist ook de steden en dorpen. De omvang van het oppervlak van dit bebouwde gebied is enorm toegenomen en ook in de komende periode zal er, vooral door in te zetten op verdichting, nog fors meer gebouwd gaan worden. Dit kan hand in hand gaan met het versterken van natuur. Dat begint met het maken van slimme ruimtelijke keuzes. Dus niet verdichten ten koste van de groene ruimte in de stad, maar verdichten én vergroenen. Bijvoorbeeld door in de hoogte te bouwen of de dominantie van de auto in sommige gebieden terug te dringen waardoor veel nieuwe ruimte gecreëerd wordt en de leefomgevingskwaliteit direct wordt verhoogd. Daarnaast is het ontwerp van de gebouwen zelf van belang voor natuur. Zo zijn sommige soorten voor hun nest- of verblijfsplaatsen zelfs volledig afhankelijk van de bebouwde omgeving. Natuur in de bebouwde omgeving betekent bovendien natuur die dicht bij de mensen is. Mensen genieten van natuur en natuur draagt bij aan het welzijn en de gezondheid van mensen. Het proactief inzetten op het versterken van natuur betekent bovendien het robuuster maken van natuur waardoor een knellende werking van natuurwetgeving voorkomen kan worden. Het is dan ook niet voor niets dat het Adviescollege Stikstofproblematiek onder leiding van Johan Remkes natuurinclusief bouwen aanbeveelt.

Afdoeningsvoorstel motie nog te beperkt

In de motie die u in 2017 heeft aangenomen, verzoekt u het College om kaders te scheppen voor natuurinclusief bouwen en deze te borgen in een bouwveloppe. In haar afdoeningsvoorstel voor deze motie geeft het College aan niet te kiezen voor het opleggen van verplichtingen op het gebied van natuurinclusief bouwen, maar initiatiefnemers en ontwikkelaars hierin te willen faciliteren, onder andere door middel van een brochure en inspiratiedocument. Hoewel deze documenten interessant en informatief zijn, vrezen wij dat het beschikbaar stellen hiervan onvoldoende zal zijn om natuurinclusief bouwen standaard in het ontwerpproces een plek te geven. Wanneer natuurinclusief bouwen een vrijblijvende keuzemogelijkheid blijft, dan zullen ontwikkelaars en initiatiefnemers hier in veel gevallen alleen voor kiezen als direct blijkt dat dit niet leidt tot extra kosten of extra moeite. Bij een vrijblijvende aanpak ontbreekt immers een prikkel die het voor initiatiefnemers of ontwikkelaars aantrekkelijk maakt om in te zetten op natuurinclusief bouwen. De maatschappelijke baten van natuurinclusief bouwen kunnen echter heel groot kunnen zijn. Om ontwikkelaars daadwerkelijk de prikkelen om invulling te geven aan natuurinclusief bouwen zal de vrijblijvendheid eraf moeten.

Ook zijn wij het eens met de Adviescommissie Dierenwelzijn en Stadsnatuur dat het raadzaam is om heldere doelen te stellen met betrekking tot soorten en de omvang van hun populaties. Uw stelling dat op basis van meetresultaten in het kader van monitoring van de doelen geen betrouwbare uitspraken gedaan kunnen worden over het succes van natuurinclusief bouwen onderschrijven wij niet. Dit zou impliceren dat de omvang van de populaties van bepaalde soorten maar zeer beperkt beïnvloed worden door natuurinclusief bouwen en het dus niet zo veel uitmaakt of je wel of niet natuurinclusief bouwt. Voor diverse soorten is echter juist de mate van beschikbaarheid van nest- of verblijfsplaatsen een sterk bepalende factor voor de populatieomvang waardoor natuurinclusief bouwen een significant verschil kan maken. Bovendien is natuurinclusief bouwen een concept dat nog sterk in ontwikkeling is. Ook als maatregelen dus niet het gewenste effecten hebben voor populaties van soorten is dit nuttig om te weten zodat hiervan geleerd kan worden. Juist van een stad met lef zoals Rotterdam zou verwacht mogen worden dat men genoeg durf heeft om ambitieuze doelen te stellen, ondanks het ontbreken van een harde garantie dat te nemen maatregelen volledig de voorziene effecten hebben.

Aan de slag voor een natuurinclusieve stad

Wij roepen u op om het College aan te moedigen meer werk te maken van de uitvoering van uw ambitie. Met meer lef en ambitie. Natuurinclusief bouwen kan namelijk een grote impuls geven aan de kwaliteit van de Rotterdamse leefomgeving. Wij zien veel potentie in dit concept en willen graag dat natuurinclusief bouwen als standaard werkwijze toegepast gaat worden in heel Zuid-Holland. Dit zou een forse bijdrage leveren aan het versterken van populaties van soorten zoals de huismus en de gierzwaluw, maar ook de soorten die in een groene omgeving rond gebouwen voor kunnen komen zoals de merel, de egel en de weidehommel. U kunt hier meer over lezen in de publicatie '[Aan de slag met natuurinclusief bouwen](#)' wij onlangs hebben uitgebracht.

Wij zijn graag bereid om met u mee te denken en doen om natuurinclusief bouwen in Rotterdam echt een impuls te geven. Met een regierol van de gemeente kan natuurinclusief bouwen in Rotterdam in plaats van de uitzondering, de regel worden. Laten we er samen voor zorgen dat Rotterdam een gedurfde koploper wordt op het gebied van natuurinclusief bouwen!

Met vriendelijke groet,

A.P. Ouwehand,
Directeur

